

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

A szabadság ünnepe.

Kolozsvár, március 16.

A hazafias érzés megnyilatkozásának ahatatos zsolozsmáit hallgattuk a tegnapi évfordulón. E zsolozsmákban benne van a mi lelkünk, a mi szívünk minden óhaj-tása, minden keserve, — minden öröme...

Az óhaj-tásunk: hogy ismét nagy és hatalmas legyen a magyar; a mi keservünk: hogy amit elődeink karddal kezükben megvittak, megszereztek, mi nemhogy gyarapítani, de megtartani sem tudjuk; a mi örömünk: hogy a nép lelkesedése, záloga a reánk váró szebb jövőnek.

Ezeket az érzéseket váltják ki lelkünkben a tegnapi lezajlott ünnepek.

A nemzet eleven erejéről tettek tanúságot a kegyeletes ünnepek, melyeken a honfű, a nemzeti aggodalom, a keserű fájdalom érzése csucsosodott ki, de amely egyszersmind reményt ébresztett azok szívében, kik odaadó hűséggel rendületlenül táplálják, élesztik a haza iránti szeretet melegítő tüzét.

A városokban, a községekben, az apró falvakban, mindenütt felhangzott ma a hálálkodás szava, azok emlékének, kik nemcsak éltek, de meg is tudtak halni a hazaért!

Március tizenötödike! A kikelet beköszöntével, köszönt reánk a szabadság ünnepe.

Tavaszi cifrázkodását végzi a nagy természet, a fák, a mezők kiszöklőnek, új életre ébred minden élő szerv, mert itt van március hónapja.

Ilyen új életre ébredtünk mi 1848. március hó tizenötödikén, a mikor felszabadult bilincseiből a nemzet és lerázta magáról a rajta élősködő abszolutizmus férgét.

Igen! Megrázkódott ez a nemzet és ennek nyomán földindulás támadt... De ez a földindulás lázba ejtette egész Európát és annak természetes következményeként ezren és ezren ontották véréket a szabadságért.

A tavasz, a kikelet meghozta nekünk a szabadságot: méltó, hogy e napot megünnepeljünk mindannyian, azok, kik szeretik hazájukat és azok kik megtudják becsülni a mult emlékeit, kegyeletes érzéssel ápolva azt szíveikben, elregeik a mult titáni harcát, a kicsiknek, az ifjaknak: nemzetünk, hazánk remény-ségének...

S látva a lelkesedést, tapasztalva a hazafias érzés impozáns megnyilatkozását: öröm tölti el keblünket. Ha borongós volt is tegnap a nap: fényessé tette azt a lelkünkben, szívünkben lakozó hazaszeretet örök mécsese, mely ha ma piszlákol is csak, de ha arra kerül a sor, teljes fényében világítja meg mély-séges, őszinte és igaz hazaszerete-tünket.

A lefolyó ünnepekről szóljon alábbi tudótásunk:

(Az egyetemi ifjuság ünnepe.) Szürke esős idő mutatkozott tegnap reggel; mintha csak jelképezni akarta volna a Teme-rő, hogy milyen sötét felhők tornyosulnak hazánk ege fölé. Am azért bensőséges, lelkes és emelkedett volt március tizenötödikének ünneplése.

Mig ezelőtt a tanácsház erkélyéről hangzottak el az ünneplő szavak: tegnap Mátyás király szobra melől dicsőítettük a dicsőséges multat.

Méltóbb, díszesebb helyet alig találhatunk volna, mint Mátyás király szobrának tövét, hova nemzeti színtű tricolorral díszített szónoki emelvényt állítottak.

Tizenegy óra volt az ünnepély kezdete, de már tíz órakor telve volt ünnepi közönséggel a szobor előtti térség. Pedig fél 11 óra felé nagy számu közönség gyülekezett az Egyetemi kör Kossuth Lajos-utcai helyisége előtt is, honnan a nemzet megindulandó volt.

Tömött sorokban indult meg a menet a vasuti zenekar hangjai mellett. Az egyetemi ifjuság menetéhez csatlakozott zászlók alatt a kereskedelmi iskola, a gazdasági tan-

intézet növendékei a collegiumok hallgatói és iparos ifjak önképzőköre.

Riadó éljenzés fogadta a menetet, midőn a főterre értek, a hol a már várakozó közönséggel vagy tizezer ember szorongott.

Csikay Gyuri bandája reázenített a „Hymnusz“-ra, melyet kalaplevéve hallgatott végig a közönség.

Utána a vasuti zenekar Pap Zoltán „Kossuth Hymnuszát” játszotta el, a közönség lelkes éljenzése követte.

Szilágyi Béla lépett az emelvényre és tüzes hévvel elszavalta a „Talpra magyar”-t.

Ezután Benke Antal az „Egyetemi kör” elnöke tartott egy hatalmas beszédet, méltatva a márciusi eseményeket. A beszédet sűrűn szakította meg a közönség éljenzése.

A tartalmas beszéd után Kún Béla hírlíró kollegánk szavalta el hévvel és lendülettel erre az alkalomra írt versét, melynek különösen a katonai javaslatok ellen irányuló tendenciája aratott nagy tetszést.

A vasuti dalkör reázenített egy „Gyözelmi dalkör”, mely után Demeter János Indai Gyula március tizenötödiki gyönyörű költeményét szavalta el nagyon szépen.

Csikay Gyuri zenekara a „Szózat”-ot játszotta el és ezzel befejeződött az ünnepély és a nagy közönség teljesen rendben szétoszlott.

(Ünnepély a Vigadóban.) Délután 3 órakor folytatódott a polgárság ünnepe a Vigadóban. Erre az ünnepségre különösen érdekes programot állított össze a rendezőség. Meg is telt zsúfolásig a Vigadó előkelő közönséggel és konstátálunk kell, hogy ezen az ünnepen Beldi Ákos gróf főispán és Szvaciná Géza is jelen voltak.

A megnyitót zenét Csikay Gyuri zenekara szolgáltatta itt is. Ennek elhangzása után a „Kolozsvári dalkör” énekelte el Hubert Károly „Nemzeti zászló” című dalát.

Deákly Albert lépett ezután az emelvényre és rövid, de emelkedett szellemű beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt és megható szavakkal üdvözölte az azon megjelent 48-as honvédeket és felkérte dr. Erdélyi Károlyt az ünnepi beszéd megtartására. A közönség lelkes éljenzéséből kísérve lépett dr. Erdélyi Károly a dobogóra és egy valóban hazafias erőfő duzzadó, tartalmas beszédet tartott. Összehasonlította a bunnok harcát a szabadságharczal és érdekesen vont párhuzamot a magyar szabadságért vívott két harc között. Liberális szellem, felvilágosodott, tisztá gondolkodásmódról tett tanúságot dr. Erdélyi Károly beszéde, mely a mellett izzott a forró hazaszeretet érzéseitől. Falrengető taps közepette fejezte be beszédét a tudós tanár.

Utána a „Nemzeti Színház” ünnepelt művésznője szavalta el Felszeghy Dezső „Ébredés” című költeményét. A művésznő előadásában meglevenedtek a költő holt betűi és a közönség lelkesülten hívta a szerzőt és előadót egyaránt.

Most egy hegedűjáték következett. Veszprény Lajos, a hangversenyekről előnyösen ismert fiatal hegedűművész játszotta el Hubay „Magyar ábránd”-ját, melyet zongorán Troykó Imre kísért.

Ezután Tompa Kálmán lépett a közönség elé és a töle már megszokott hévvel és erővel szavalta el a saját szerzeményű „Örök láng” című ódát, melyet viharos tapsokkal jutalmazott a közönség.

Kuruc-dalokat — melyekkel alig akart betelni a közönség — énekel Juhász István ref. theologus.

Ezután Váradi Bartha Gyula tartott egy szavallatot nagy hatás mellett.

A „Polgári dalegyet” egy „Székely harci dal”-t énekel, ugyancsak nagy tetszés megnyilvánulása között.

Végül Csikay Gyuri zenekara reázenített a Rákóczy indulóra, melynek hangjai mellett szétoszlott a közönség.

(A Kossuth Lajos asztaltársaság estélye.) Tekintettel a nagy érdeklődésre a New-York földszinti helyiségeiben tartotta meg március 15-iki ünnepélyét a Kossuth Lajos asztaltársaság. De még a tágas földszinti terem is kicsinek bizonyult és ugyancsak szorongtak egymás mellett az emberek.

Turcsányi Gyula elnök nyitotta meg a beszédet sorát, üdvözölve a szép számmal megjelent közönséget és mivel Kossuthány Ignác akadályozva volt a megjelenésben, felkérte dr. Erdélyi Károlyt, hogy a Kossuth-pohárral tartsa meg az ünnepi beszédet.

Dr. Erdélyi Károly — ki pedig már a délutáni ünnep szónoka is volt — csak hű maradt ahoz, amit délután eszelekedett és egy tartalmas, minden ízében hazafias beszédet mondott, melyben lelkesen dicsőítette Kossuth Lajost. Dr. Erdélyi kiváló szónoki képességei e beszéd alkalmával is teljesen érvényesültek és a közönség való-ságos ünneplésben részesítette beszédét.

Ezután Tanács József emelkedett szó-lásra és ötletes beszédben éltette a mai nap nagy szónokát: dr. Erdélyi Károlyt.

Általános figyelem és érdeklődés közepette emelkedett szólásra dr. Deákly Albert

és lendületes szavakkal méltatta az ünnepély rendező bizottság fáradozását és éltette annak vezetőit: Deákly Albertet és Hóry Bélát.

Várady Aurél dr. Turcsányi Gyulát; dr. Szekeres kath. lelkész az ifjuságot; melyre válaszulva az ifjuság részéről: Gyárfás Elemér a „Kossuth Lajos asztaltársaság”-ot, Turcsányi az öreg honvédokat; majd Kovács János tanár a sajtót köszöntötte fel.

Turcsányi Gyula elnök végszavai után a társaság 12 óra felé oszladozni kezdett.

(Az ipartestület ünnepe.) Este 7 órakor tartotta a kolozsvári ipartestület ünnepi estélyét. A társalgó teremben, melyben kis színpadot állítottak fel. A Hymnus után Szabó Lőrincz szavalta a „Nemzeti dal”-t erőteljesen. Utána Kovács Dezső ev. ref. gimnasiumi tanár tartott tüzes beszédet, hazafias lelkesedéssel Szerecs Sándor lelkes szavai után az ünnepély egyik érdekes pontja következett. Ösváth Pál játszott Arion hegedűn, ezen igen kevéssé ismert hangszeren, magyar ábránd egyveleget. Cimbálon kísérte Ösváth Ilonka. A művészi játékot zajos taps jutalmazta. Nulinek Viktor drámai hévvel tartott szavallata után, a dalára énekelte a Szózatot s a közönség lelkes hangulatban távozott a szépen sikerült kis ünnepélyről.

A szép beszéd utolsó része a következő:

Ez a nap tett bennünket nemzetté az által, hogy közös gondolatokra, közös cselekedetokra, közös tettekre összehozott, hogy szabadságnak, függetleneknek kell lennünk, ha a poklok kapui állanak is ellenünk.

Mi egy nép közös eszmények, közös érzelmei, a szabadság közös akarata nélkül?

Nyomorult tömeg, a melynek csak ün-derékét keresi minden egyes tagja minél gondosab, annál labanczabb, minél labanczabb, annál hitványabb. Képes az ember kívánni önön azemet, hogy ne lássa a sorsát az ilyen tömegnek. Lehet ennek annyi tagja, mint csillag az égen és nincs megál-lása a saját hazájában. Megöltetheti duvad-ként szaporaságával nem csak városait és falvait, hanem meztől és erdőit is, azért egy terengéti határról-határra, mint a mak-kolő csordát a farkasok. S a hol összeröffen-nek tizen, huszan, falkástól meg rájuk a zsoldos katonaság s ha meg is harczolnak, összepuszkának vőlők nagy vítéül, közös akarat nélkül egyenként hullanak el, mint a megkerült juhok és még a bőrükkel sem használnak a gazdájuknak.

Ilyen tömeg voltunk mi történetünk-nek idejében, de március 15-ikke megtanított arra, hogy tudjunk nemessé lenni, hogy tudjunk akarni közös szent célból hazánk-nak, magunknak függetlenségét, szabadsá-gát, önállóságát; hogy tudjunk közakarattal tűrni, szenvedni s ha jönnek nehéz idők, tudjunk csatára szállani, ott halálmegveté-sel küzdeni s meghalni az egyetlen, az is-teni céllért, hogy hazánk a független, a nagy, a drága, a szent, a szabad Magyarország örökké éljen.

(A „Milleniumi” népiszkolában a nem rég megalakított Ifjusági egyesület és Olvasókör” délután 5 órakor tartotta az 1848-iki események emlékére rendezett hazafias ünnepélyt. Az óroda nagyterme nem birta befogadni a közönséget. A műsor kiemelkedő pontját Pallós Albert polg. leányisk. igazgató alkalmi beszéde képezte, mely a munkaszabadságról szólt. E beszéd főképen a köznépek volt szánva, azonban a jól megválasztott tárgy egészséges és minden sallangtól ment feldolgozása s a zamatos előadás nem csak nagy élvezetet nyújtott, hanem nagy érdeklődést is keltett a hallgatóságban. Ez ifjusági egyetel való-sággal missziót teljesít a városrészben s Elek Gyula igazgató törekvése, buzgalma példátul szolgálhat kortársai előtt, hogy e népiszkola és tanítói kara miként szolgálja igazán hivatott célját a neveléstudgyet és a magyar hazafias szellemet.

(A városi polgári fiú-iskola március 15-iki ünnepélyét szombaton tartotta meg. A szépen sikerült ünnepély műsorát a daloskór 4 éneke, 3 tanul szavallása és Solyom János tanár ünnepi beszéde alkotta.

(Az iparos tanonc-iskola osztá-lyában 1848. márc. 15. emlékére ma (hétfő) este 6 órakor tartanak ünnepélyeket, melyeken alkalmi beszédben ismertetik meg iparos tanulóikkal a nagy nap jelentőségét. A tanulók az ünnepélyen énekel és szavallásokkal vesznek részt.

*

(Ünnep Székely-Udvarhelyen.) A székelyudvarhelyi ev. ref. collegium „Ifjusági Petőfi Önképzőköre a collegium torna-csarnokában tegnap délelőtt háromnegyed 11 órakor hazafias ünnepélyt rendezett, melyen nagy közönség vett részt az elő-adáson. Műsor: 1. Hymnus, Erkel P.-től; előadja az ifjusági ének- és zenekar. 2. Március idusán, írta Hegyi István VII. o. szavalja Maksay Elemér VII. o. t. 8. Marsseillaise, Rouget de L'Isle-től; előadja az ifjusági ének- és zenekar. 4. Alkalmi be-szédet mond Hegyi István VII. o. t. 5. Szabadságharci dalok, Szentgáli Gy.-től; előadja az ifjusági ének és zenekar. 6. Részlet dr. Fodor Gy.: „Magyar nemzeti

szellem gondviselőse” cz. művéből; 1. kép: Génusz: Szörnyű Béla VII. o. és Démon: Koncz Lajos VIII. o. t. 7. Egyveleg Bánk bán cz. operából, Erkel-től; előadja az ifj. zenekar. 8. Drámai részlet (Korma Andor „A szabadság ünnepe” és Balogh J. „Nagy Idők” cz. művéből), előadja: Ifju Szabados József VII. o.; Petőfi: Kiss Károly VIII. o.; Széchenyi: Péter Géza VIII. o.; Kossuth: Nagy Lajos VII. o.; Költő: Nagy Elek VIII. o. t. Szózat, Egressy B.-tól; előadja az ifjusági énekkar. 10. Gőnczi Lajos igazgató-tanár zárószava s a Gődöfaly-öszöndij ki-osztása. 11. Kossuth-induló, Müller J.-től; előadja az ifjusági énekkar. A közönség folyton lelkes ünneplésben részesítette a hangversenyt.

Március 15-ike Budapesten.

— Express tudósítás. —

Budapest, március 16.

(Az ifjuság ünnepe.) A szabadság ünnepe nagyszabasu matinéval ülte meg az egyetemi ifjuság a Vigadó összes termeiben, előkelő uri közönség jelenlétében. Az egye-temi ifjuság az egyetem zászlaja alatt vonult a Vigadóba nemzeti színtű kokárdákkal, igen sokan díszmagyarban. A Vigadó összes termei, karzati szorongásig megteltek. A karzaton helyezkedett el a Mérnök-dalkör és a Szent Imre egyesület daloskara. A zene-kar emelvény előtt fel volt állítva a szónok helye, a mely körül foglaltak helyet többek közt Madarász József, Lovász Márton, Molnár Ákos orsz. képviselők, számos egyetemi professzor és a közreműködők. A programot az egyesületi énekkar Hymnusa nyitotta meg, a melyet a közönség állva hallgatótt végig. Utánna Idakény Győző az egyetemi kör elnöke tartotta megnyitó be-szédét, majd pedig Fodor Géza alkalmi költeményét szavalta el Bónis Pál. — A lelkesen megéljenzett szavallat után Lovász Márton képviselő lépett az emelvényre s tar-totta az ünnepi beszédet, melyet a lelkes közönség minduntalan megszakított lelkes éljenzéseivel s tapsaival. A költői szárnya-lásu hazafias szónoklat elhangzása után fel-zudult ismét a lelkesült éljenzés, mire az énekkar Farkas Jenő műgyetemi hallgató művészi tárogató kísérete mellett előadta „Hej Rákóczy, Bercsényi” s „Csinom Palkó” kuruc nótákat. Viharos tapssal, éljenzéssel jutalmazta a közönség a mélabus, szíreható nótákat, a melyek után Kovács István tar-totta az ifjuság részéről az ünnepi beszédet. A szónok beszéde közben sokszor félbe szakította a közönség lelkesedése s külön-nen a kétféle sas és a Turul madár köz-zött tett összehasonlítást percekig tartó tomboló lelkesedés kísérte — A lelkesed-és csillapultával R. Maróth Margit, a Magyar Színház művésznője elszavalta nagy hatással Petőfi Sándornak „A ledől szor-bor” című költeményét. Utánna Farkas Jenő tárogató énekkarral előadta „Rákóczy ke-sergőjét” egy kuruc tábori dalt és „Rákóczy ébrásztőjét”. A közönség annyira fellelke-sült a teljesen előadott dalon, hogy még egy Kuruc nótával meg kellett a program-mot toldani. Ezután a Szózat következett, melyet az énekkarok orgona-kísérettel adtak elő s melyet a közönség állva hallgatott végig. Ezzel a műsor végét ért és az óriási közönség a Szózat és a Kossuth-nóta hangjai mellett távozott a Vigadóból.

(A délutáni ünnepek.) Délután 3 órakor ezrekre menő közönség verődött össze, közöttük számos asztaltársaság és egye-sület az egyetem előtti téren. A rendőrség részéről Poregriny rendőrkapitány és Bockel-berg felügyelő jelentek meg. Az ünnepély Némethy Béla joghallgató szavallásával kez-dődött, ki az egyetem erkélyéről elszavalta a Talpra magyart. Utánna hazafias beszédet mondott Nagy András joghallgató. Hatal-mas éljenzés után Oláh Gábor bölcsész el-szavallta sikerült politikai tendenciákkal teli versét. Végül Toma István joghallgató tar-tott beszédet az ugynevezett szabad polgá-rokhoz. Ezután a közönség teljes rendben a Múzeum kertbe ment, ahol már több-százan várakoztak. A szónokok azon a ki-ugró párkányon foglaltak helyet, hol 55 év előtt Petőfi Sándor szavalta a Talpra magyart. Először Jakab Sándor elszavalta a Nemzeti dalt. A tömeg minden versszak után lelkesülten ismételte a refraint: Eskü-szünk! Azután Gulyás József bölcsész méltat-ta az 1848. márciusának nagy dicsőségét. Majd Székely György elszavalta Március 15. hatóság költeményét. Végül Szentirmay Elemér hosszabb ünnepi beszédben méltatta a márciusi eseményeket s Gyűlössy Endre szavalt alkalmi költeményt. Az ünnepély ezzel véget ért s az ifjuság legnagyobb rendben sorakozott zászlaja alá, hogy el-vigye koszorúját Petőfi-szobrára.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra — — —	2 korona
Negyed évre — — —	6 „
Félévre — — —	12 „

UJSAG

szerkesztősége és kiadóhivatala

Kolozsvárt, Egyetem-utca.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyílttér soronként 40 fillér.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, március 16.

— (A rendőrség és a hazafias ünnep.) A tegnapi napon — konstátáljuk — a rendőrség nem csinált semmi rendzava-rást sehol és így természetesen a közön-ségnek nem volt alkalma közbelépni. Am az ünnep előestéjéről már nem mondhatjuk el ugyanezt. Emittettük tegnapi lapunkban, hogy egy csoport egyetemi ifjutól a rend-őrség elhódított egy zászlót. Nagy volt a diadal e miatt a Bánffy-palota rendőri hi-vatalaiban. Az eset pedig úgy történt, hogy a lobogó alatt egy csapat ifjú haladt és lelkesen éljenzett. Talán — oh! borzalom — abeugolt is. Ezt meglátta egyik buzgó rendőrfogalmazó — ha jól tudjuk Királyi Lajos — és egy pár rendőrrel elvettette, nem — fejezzük ki szépen magunkat — meg-virta seregével a zászlót és vitték be nagy diadalal, nem mulasztva el egy pár oldalba-lökést adni a tüntetőknak. A legérdekesebb azonban az volt, hogy mikor szerkesztőse-günk telefonált a rendőrséghez információ-ért az elvett zászló ügyében, azt felelte va-laki a rendőrségtől:

— „Oh! kérem, az semmi sem volt!”

A rendőrség másik rendezavarása az indóház közelében történt, a hol szintén kissé zajosabbban oszlott szét a rendőrség egy tömeget, mert kifejezést adtak érzelmeiknek. Ez incidensről sem tudunk — bevalljuk — bővebb részleteket szerezni, mert minderről a rendőrségi sajtóiroda mélyen hallgat. A következtetés azonban mindkét esetből az, hogy a rendőrség rendezavarása nem épen jól sikerült, vagy legalább isj nem úgy, a hogy azt óhajtották volna.

— (Halálozás.) Biró Gyula m. kir. állami tanítóképző intézeti r. tanár, sz. k. tart. m. kir. I. o. honvéd százados, stb. életének 55-ik évében, e hó 14-én, d. e. 8 órakor meghalt. A meghaldogultnak földi részei f. hó 16-án délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Pap-utca 52. sz. a. lévő gyászszoból a köz-temetőben nyugalomra télelni.

— (Gazdasági szakelőadás Ko-lozsvárt.) Az E. G. E. f. hó 15-én, vasár-nap délután saját helyiségében nagyon jól sikerült előadásokat rendezett, melyen 40—50 intelligens gazda élénk tetszésel kísérte mindvégig az érdekes előadásokat. Sárga Kálmán gazd. tanítézetű tanár a talajerő fömmtartásáról tartott minden ízében gyakorlati és tanulságos előadást a mezőgaz-daságnak erről a nagy kérdéséről. A máso-dik előadás Éber Ernő, az E.G.E. titkára tar-totta a magyar agrárpolitikáról, annak cél-jairól, kérdéseiről, eredményéről és jövő-jéről. Az alapos, sok tanulmányra valló és egész önálló fölfogásról tanuskodó előadást a hallgatóság végül zajos helyesléssel és tapssal honorálta. Az E. G. E. mindenesetre hasznos munkát végzett az ilyen gazdasági előadások rendezésével, melyek által a szakutadást terjeszti a gazdák körében.

— (A Temesvári Ipar Hitelszö-vetkezet) mint az O. K. H. sz. tagja hoz-zánk érkezett az évi jelentéséből látjuk e szövözetkezet vezetősége ez évben is dereka-san megfelelt azon feladatának, hogy kispa-ros tagjait az olcsóbb pénzhitelen kívül is mindenféle módon támogatásban részesítse és segítkezzen nyújtson nekik üzemi eme-léséhez. A szövözetkezet kebelében fennálló Allandó Kiállítás és Mintaraktár bonyoli-totta le sok kispáros üzletének kereskedel-mi részét s mentette így meg fáradságuk gyümölcsét maguk a kispárosok javára, mivel tudvalevőleg épp a termelés üzleti részének lebonyolításánál szoktak az e té-ren nem eléggé élelmes kispárosaink károsodni. — Az intézmény ily irány-ban való működése azonban nevelő hatá-sal is van a város kispárosaira nézve, mennyiben ezek mindinkább elsajátítják a gyakorlati irányt s ez az erkölcsileg leg-inkább számba veendő eredménye a ve-zetőség tevékenységének. — A szövözetkezetben tömörülnek a különböző szakmájú kispá-rosok közös bevásárlás és eladás céljából s az itt elért anyagi előnyök nagyban lendi-tenek a kispárosok eddigi anyaru helyze-tén. A szövözetkezet egy hatalmas iparfej-lesztő tényező benyomását teszi s e végből örömmel adózunk a megérdemelt elisme-réssel.

— (A rendőrtisztviselők felfüg-gesztése.) Emittettük a napokban, hogy a

rendőrség három tisztviselőjét legközelebb felfüggesztik. A mint értesülünk, a főispánnak a felfüggesztésre vonatkozó intézkedése ma érkezik le a városhoz és valószínűleg holnap kézbesítik az érdekelteknek is. Ha ez megtörténik, közölni fogjuk az illető tisztviselők neveit is.

— (Halálozás.) Csikszentlélek-Fitődí Nagy Sándor köz- és váltóügyvéd, nyugalmazott kir. törvényszéki bíró, a csik-somlyói Szent Ferenczrendi zárda főnöke. Csikvármegyei törvényszéki és közigazgatási bizottságának tagja, Csikszentvárosi tisztviselője, március hó 14-én délelőtt 10 órakor, életének 61-ik évében meghalt. Temetése f. hó 16-án délután 3 órakor lesz a római káth. egyház szertartása szerint.

— (Camerario di Casa Santa.) Ezzel a rendkívüli díszes méltósággal ruházta fel a római pápa a városunkban is ismert szamosújvári Duha-család kiváló tagját: Duha S. Dávid dr., újbudéki örmény-katolikus plebánost, ki úgyis mint a Romániában, Szerbiában és Bulgáriában élő örmények 20 év óta ernyedetlenül működő Apostoli misszionáriusa és Szentzéki lelki vezére, ezt a pápai jubiláris kitüntetést kiérdemelte.

Maga a cím onnan ered, hogy Krisztus anyja názáreti lakóházát a legenda szerint angyalok vitték Lorettoba, melynek nagyszerű székesegyházában ezt az 5 és fél méter magas egyszerű kis alkotmányt a bucujárók nagy kegyelettel veszik körül, mint Mária szent házát.

A dologban az a legnevezetesebb, hogy a hazafiságaról és ügybuzgalmáról közmondásos hazai örmény papság még oly kiváló tagjai közül csaknem 200 esztendő alatt egy sem részeseült ilyen tekintélyes és fényes megtiszteltetésben az örök városból. Sőt a mi talán még érdekesebb, a názáreti Szent-ház kamarása (Camerario di Casa Santa Nazarethina di Loretto) címet és méltóságot Duha S. Dávid dr. személyében az első tudós mechtárista viseli. Megjegyzendő hogy ennek a főpapi ranggal járó egyházi méltóságnak saját jelvénye is van, t. i. az első osztályú kamarási rendjel. A kitüntetés különben jeles és ismert egyházi jogász.

— (Csalási terv a király ellen.) Valami könnyelmű család a kétségbeesett szegénység állottatába bujva, pénzt akart kicsalni a királytól. Levelet intézett Szegedről a Felsőházhoz s felöltvén amaz árva gyermeknek a kőntését, akinek egykor az apját leütötte a hajókötél, az anyja mosóné volt, meghittötte magát s meghalt. — hi-

szen ezt Jókai híres novellájából mindenki ismeri, — pénzségyt kért a királytól. A levél, amelyet most a kabinetiroda visszaküldött a rendőrségnek azzal, hogy íróját nyomozza ki s derítse föl, hogy az előadottak megfelelnek-e az igazságnak, — a következőleg hangzik:

Drága jó király bácsi!

Mivelhogy a drága jó király bácsitól annyi jót mesélnek, hogy szereti a magyarokat, hát magához fordultok, hogy az édesanyám beteg, mer a mosásba meghűltötte magát és gégesorvadást mond a doktor, apám meg a jó isten evőtte hát én tizenégy éves koromban nem kereshetők anyámnak még patika kő hát a Pista bácsi nem ad többet még a doktor is aszongya, hogy ti se ad többet mer akkor ti lösz a szegény. Hát a drága király bácsihoz fordultok, hogy küldjön egy pár hatost, hogy az anyámnak vőhessek patikát. A pénz előre köszönöm kezeit csókolja

Virág József fia Mihály.

A levél nyilvánvalóan csalótól származik, erre mutat az erőteljesen gyermekes stílus, de főként az írás, a mely gyakorlott felnőtt ember kezére vall.

— (Az aranyos-gyereki tiltakozó gyűlés.) Említettük, hogy Aranyos-Gyereken e hó 22-én nagy tiltakozó népgyűlés lesz. Az intéző-bizottság a következő felhívást bocsátotta ki: Polgártársak! Az osztrák újabb terhekkel akarja bénítani hazánkat! Katonát és pénzt kér. A kormány javaslatot terjesztett az országgyűlés elé, melyben évenként rengeteg embert akar Ausztria zsoldjába szegedtetni a mi vérünk árán. Az egész ország közvéleménye tiltakozik ellene. Jöjjetek Aranyosszék polgárai, tiltakozunk mi is. Március 22-én d. u. 4 órakor Aranyosgyereken Piaci téren emeljük fel tiltó szavunkat. Jöjjetek el Aranyosszék minden községe, zászlóitok alatt. Polgári kötelesek letek! A megsanyargott édes haza szól! A népgyűlésre több orsz. képviselő ígerte megjelenését. Jertek! Legyen ott minden igaz hazafi! Jertek, egyesüljünk a hazaszeretethez! Az intéző bizottság.

— (A szülők figyelmébe.) A honvédelmi miniszter pályázatot hirdetett a, a soproni honvéd főreáliskola I. év folyamára eső: 1., 20 teljesen díjmentes államköltséges helyre, 2., 18 alapítványos helyre és 3., 12 részben feldíjmentes, részben alapítványos helyre; b., a budapesti honvéd Ludovika-Akadémia első évfolyamára eső: 1., 5 teljesen díjmentes államköltséges helyre, 2., 33 alapítványos helyre és 3., 19 részben feldíjmentes, részben fizetéses helyre. — Megkívánt előismeretek a főreáliskolára nézve valamely középiskola IV. osztályának,

a Ludovika akadémiára nézve pedig valamely középiskola VIII. osztályának sikeres látogatása. Pályázati határidő: május 15-ik napja. Bővebb felvilágosítást a városi tanács katonai ügyosztálya az érdeklődőknek szívesen ad.

— (Adomány.) A „Kolosvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság” 50 koronát adományozott a Mária Dorothea Egyetemen érdélyi részre. A jóindulatu érdeklődésért és anyagi támogatásért ez uton is hálás köszönetét nyújtja a Mária Dorothea Egyetemen.

— (A megcsalt férj bosszúja.) Kigyuladt Besenyő községben Sídó András molnár szárazmalma. Nagy vihar volt éppen, így az oltásra gondolni sem lehetett s az összefutott lakosság tehát inkább a szomszédházakat védte. Ejfelre járt az idő, a mikor a malom romjait széthányatták, ekkor azonban nagy meglepetés érte az embereket. Két összegeget holtestet találtak a romok alatt. — Az egyik Sídó malomtulajdonos legényfiát, a másik Turi Ferenc odaváló fiatal gazdamester feleségét volt. A kivonult csendőrség a tűzvész okát gyújtogatásból eredőnek gyanította s a mikor a két hullát megtalálták, egyenesen Turi Ferencet vették gyanúba. Turi nem is habozott bevallani, hogy ő gyújtotta fel a malmot. Elmondta ezután, hogy régóta tapasztalta, hogy a felesége, meg Sídó Miska, a molnárlegény, egyetértenek. Lelkeskedett is utánuk, de csak nem tudta őket együtt kapni. Egyik napon este azt mondta a feleségének, hogy elmegy a sógorához. El is indult, de az utcán lesbe állott. Nemsokára a Sídók malmába ment. A mint az aszszony bement, a malomajtó becsukódott utána. Ő ekkor kívülről elrejtéssel az ajtót, hogy onnan senki ne jöhessen és rájuk gyújtotta a malmot. Csóvát dobott a nádfedei közé és a száraz nád rögtön lángba borult. Hogy aztán mi történt, nem tudja, mert hazafutott. A két holtestet kivitték a temető halottas házába, Turi Ferencet pedig letartóztatták.

— (Árverés a vasutnál.) A vt uti kocsiokban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fémtermékek, botok, napernyők és esernyők stb. a kolozsvári állomáson e hó 24-én délután 2 órakor árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adatait.

x Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvizét valamennyi hasonló vizet, tartsa hashajtó hatása és emeltesse méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjük határozottan Ferenc József keserűvizet.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Hétfő: Szókimondó asszonyok. (b. szünet XIX.) Blaha Lujza m. v.
Kedd: Clemenceau. (b. 147. sz.)
Szerda: A denevér. (b. 148. sz.) Nagy E. m. v.
Csütörtök: Nóra. (b. 149. sz.)
Péntek: Mignon. (b. 150. sz.) Nagy E. m. v.
Szombat: Bob herceg. (b. szünet XX.)
Vasárnap: d. u. Fenn az ernyő nincsen kas. (Ifj. előadás X.)
Vasárnap: este Bob herceg. (b. 151. sz.)

Két előadás.

* Délután: Hunyady László, Erkel nagyszabású operája került tegnap délután színpadra, a már általunk e szerepben ismert vendéggel: Bejczy Györggyel, az „Aradi Nemzeti Színház” tagjával. A közönség lelkesen tapsolta a főszereplőket: Sugár Arankát, Bejczy Györgyöt, Hunfitt, Szabó Mariskát és igaz gyönyörűséggel élvezte a kissé pongyola, de azért sikerült előadást.

* Este: Blaha Lujzával a „Kuruc felforgatás” színpadra. A színház utolsó zugáig megtelt közönséggel, mely lelkes hangulattal ünnepelte a nagy vendéget. Azt hisszük, felesleges, hogy Blaha L. tüneményes művészetét bővebben méltassuk. Mit írhatnánk az abszolút művészetéről, mely harmonikusan illeszkedett össze a pajzán, finom, diskrét és színes részletekből s megtöltödtött megkapó hatással előadott dalokkal? Csak utalunk arra, hogy a kihívásoknak vége hossza nem szakadt és minden felvonás után 15—20-szor hívták a lámpák elé az illusztris vendéget, ki könnyezve köszöntötte meg a ragaszkodó szeretet megnyilvánulását. A nők közül Laczkó A., Hegedűs Szeráf, K. Árpási Kata, Szakács Andorné játszottak még sikerrel. Gál Jankát gyilkos derűtéliséggel fogadta a közönség és bármily kiméletlenségnek látszassék is, kénytelenek vagyunk ismételtén kijelenteni, hogy az említett „művésznőnek” a közönségre való reakciója, már a jóízűs határt is átlépte. A kolozsvári „Nemzeti Színház” talán még sem szolgálhat beteges „művészi” ambíciók elhelyezésére szolgáló szanatoriumul. A férfiak közül Dezséri Gyula kabinetalakítást produkált. Hívekl deklamált Tompa és Kassai valamint Papp Miska teljesen megfelelő alakítást nyújtottak.

A felvonás közönségek a közönségnek az emeletlenek elhelyezkedet része hazafias dalokat énekeltek nagy buzgalommal. Hogy az előadásba is belekötögtak némelyek, az már a karzati közönség egy részének folyton ismétlődő nevelatlansága, mely ellen, fájdalom, — alig lehet valamit tenni, ha csak a rendőrség nem vesz magának fáradságot az ilyen elemek eltávolítására.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

Elhunyt képviselő.

Budapest, márc. 16. (Érk. 10 ó.) Molnár Józsiás a kézd-i kerület országgyűlési képviselője tegnap délután rövid betegség után meghalt. Az elhunyt képviselő 62 éves volt.

Budapesti gabonatőzsde.

Készáruüzlet csekély forgalom mellett változatlan.
Határidőüzletben gyenge a forgalom.
Jegyzetelt:
Buzs apr. 7:59—61
Buzs okt. 7:49—50
Rozs apr. 6:74—75
Zab apr. 6:07—08
Tengeri májusra 6:09—10
Tengeri júniusra 6:17—18

Felelős szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Lapfőmunkatárs:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy női divat-üzletben a tavaszi idényre a legújabb divatkelmék, díszek, valamint a szakmához tartozó cikkek megérkeztek.

Kérve a n. é. közönség bizalmát és szíves pártfogását.

Mély tisztelettel

Hirschfeld György.

ŐSZI ALBERT

ékszerész- és órász-üzletében
Kolosvár, Wesselényi M.-utca (Hid-u.)
2-ik sz.

(Csizhegyi fényképezetével szemben.)
Jutáyoos árak, alkalmi vételek. Minden e szakba vágó tárgyak javítását jótállás mellett elvállalok. — Aranyat vesz és becsérél.
1289. 319-365 Szolid kiszolgálás! 55—?

Törs és Ormay

mérnök-vállalkozók

műszaki irodája Kolozsvárt, Mátyás
Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten.

Elvállalja
vizvezetékek, csatornázások, központi
fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.
Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szagtalan klozetek, szivattyu-művek berendezését.
Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.
Raktáron vannak:
vas-, agyag- és ólom-csővek, szivattyu-kutak
vizvezetési és csatornázási cikkek. Költségvetések ingyen és bérmentve.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

VEDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ
ERDÉLYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG.

Irodája: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám. (Hid-szint). Telefon 158. szám. Levelezési: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz. Sűrű gőzvezeték: „Erdélyi Gazda, Kolozsvár.”

Célja: Az erdélyi rész gazdasági közönség támogatása minden kereskedési és eladási ügyek alkalmával, evégből:
Elvállal gazdától jövő megbízásokat minden mezőgazdasági termény, árut stb. eladására, valamint bármely mezőgazdasági gépet, anyagot, vagy szállítását beszerzésére.
Nagy súlyt helyez arra, hogy a gazdasági közönséget a legjobb minőségű vetőmagokkal ellássa.
Birtoklás és vétel, jelzálog, biztosítás és más, birtokosokat érdeklő ügyekben tájékoztató, közvetítő, esetleg megbízottként működik.
Gazdakkal szemben eljárásait és ténykedéseit munkáját fel nem szűnít.
A társaság gazda-feleinek minden megbízás vagy ügyet alkalmával a legmagasabb kedvezményeket nyújtja.
Levélteli, sürgönyi, telefon vagy személyes tudakozásra a társaság aronnal díjmentes kimerítő választ és felvilágosítást ad.
Tiszta jövedelméből az Erdélyi Gazdasági Egyetemet és az Erdélyi Gazdasági Egyesületet, azok nyugdíjállapjait javára 6—8% ot ad.

Ezen intézménnyel kapcsolatban fennáll és ugyanott mindenkor megtekinthető az
ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
ÁLLANDÓ GAZDASÁGI GÉPKIÁLLITÁSA,
(mintaraktár) 2148 37—100
melynek keretében a legelőnyösebb hazai szőlőgyárak összes készletét megtekinthetők.

Hirdetések

a legolcsóbban felvételnek e lap

kiadivatalában, Egyetem-u. 7.

Kiadó boltok!

A kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság Egyetem-utcai házában több kisebb bolthelyiség van

kiadó.

Értekezhetni az intézet üzleti helyiségeiben. Mátyás király-tér 7. sz., a hivatalos órák alatt.

Izléses könyvnyomdai munkákat legolcsóbban készít Gombos Ferencz Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt.
Alapítvány — Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár — Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár — Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár

Butorok.

A Fodor József-czég Szentegyház-utcai butorraktárában most a következő árakban kaphatók:

1 teljes hálószoza berendezés 110, 120, 170, 220 firt és feljebb;
1 teljes ebédlő berendezés 120, 150, 190, 250 firt és feljebb;
1 teljes szalon berendezés 170, 240, 320, 400 firt és feljebb;
1 teljes kánszoba berendezés 160 firt és feljebb.

Azonkívül szekrények, kredenczek, ebédlő-, játszó-, szalon- és varróasztalok, szalon garnitúrák, képek, gobelinek, függönyök és egyéb berendezési tárgyak a legjutányosabb árban.

Fodor József butorgyáros Szentegyház-utcai butor-üzlet-helyisége április 1-ére kiadó.

A budapesti és kolozsvári egyetem orvos-tanári karának díszjele. Prof. Korányi és Melt, Prof. Purjesz-től a legújabbban is igen kedvező nyilatkozat rendelkezésre áll.

A reklám használ

olyan cikknél, mely a maga nemében kiváló, de új léven, a közönség által ismerve nincsen. Epp ezért elhatároztuk a felső-rakosi „Mária” forrás igazgatósága, hogy a

Mátyás király

GYÓGY- ÉS BORVIZÉT.

a míg a nagyérdemű közönség megismeri — saját előállítás árban — bocsátja forgalomba. HIRSCH ADOLF CZÉG (börüzlet, Wesselényi Miklós-utca, volt Hid-u.) mint tőrtárolás utasítva lelt, hogy a vizet egyelőre bárkinek füvegenként is 12 fill-ért adja.
CSODAHATÁSÚ GYÓGYVIZ
gyomor és bélhurut, étvágytalanság és vérszegénység ellen. 2213 70-10